

**МАТЕРІАЛИ ДРУКУЮТЬСЯ
УКРАЇНСЬКОЮ, АНГЛІЙСЬКОЮ,
ПОЛЬСЬКОЮ ТА РОСІЙСЬКОЮ
МОВАМИ**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

*XV Міжнародної
науковопрактичної конференції
молодих вчених, курсантів
та студентів*

**ПРОБЛЕМИ ТА
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
СИСТЕМИ БЕЗПЕКИ
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ**

Львів – 2020

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

д-р с.-г. наук **Кузик А.Д.** – головний редактор

д-р техн. наук **Гащук П.М.** д-

р техн. наук **Гуліда Е.М.** д-р

техн. наук **Зачко О.Б.**

д-р техн. наук **Ковалишин В.В.** д-р

психол. наук **Кривопишина О.А.**

д-р фіз.-мат. наук **Стародуб Ю.П.**

д-р фіз.-мат. наук **Тацій Р.М.** канд.

техн. наук **Башинський О.І.** канд.

техн. наук **Горностаї О.Б.** канд.

техн. наук **Ємельяненко С.О.** канд.

геол. наук **Карабин В.В.** канд. техн.

наук **Кирилів Я.Б.**

канд. істор. наук **Лаврецький Р.В.**

канд. фіз.-мат. наук **Меньшикова О.В.**

канд. техн. наук **Пархоменко Р.В.**

канд. екон. наук **Повстин О.В.**

канд. техн. наук **Ренкас А.Г.** канд.

техн. наук **Рудик Ю.І.**

канд. психол. наук **Слободяник В.І.**

СИСТЕМИ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

ОРГАНІЗАТОР Львівський державний університет ТА
ВИДАВЕЦЬ безпеки життєдіяльності

**Технічний редактор, комп'ютерна
верстка** Климус М.В. **Друк на
різографі** Климус М.В.
Відповідальний за друк Фльорко
М.Я.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: ЛДУ БЖД, вул. Клепарівська, 35,
м. Львів, 79007

Контактні телефони: (032) 233-24-79,
тел/факс 233-00-88

**Проблеми та перспективи розвитку системи безпеки
життєдіяльності:** 36. наук. праць XV Міжнар. наук.-практ. конф. молодих вчених,
курсантів та студентів. – Львів: ЛДУ БЖД, 2020. – 494 с.

Збірник сформовано за науковими матеріалами XV Міжнародної
науково-практичної конференції молодих вчених, курсантів та студентів
«Проблеми та перспективи розвитку системи безпеки життєдіяльності».

Збірник містить матеріали таких тематичних секцій:

- Пожежна та техногенна безпека;
- Організаційно-правові аспекти забезпечення безпеки життєдіяльності; ▪
Організація проведення аварійно-рятувальних робіт та гасіння пожеж;
- Екологічні аспекти безпеки життєдіяльності;
- Інформаційні технології у безпеці життєдіяльності;
- Управління проектами та програмами у безпеці життєдіяльності;
- Промислова безпека та охорона праці;
- Природничо-наукові аспекти безпеки життєдіяльності;
- Соціальні, психолого-педагогічні аспекти та гуманітарні засади безпеки
життєдіяльності;
- Цивільний захист.

© ЛДУ БЖД, 2020

Здано в набір 04.03.2020. Підписано до друку
23.03.2020. Формат 60x84^{1/3}. Папір офсетний.

Ум. друк. арк. 29,75.

Гарнітура Times New Roman.

Друк на різнографі. Наклад: 100 прим.

Друк: ЛДУ БЖД

вул. Клепарівська, 35, м. Львів, 79007.

ldubzh.lviv@mns.gov.ua

За точність наведених фактів, економікостатистичних та інших даних, а також за використання відомостей, що не рекомендовані до відкритої публікації, відповідальність несуть автори опублікованих матеріалів. При передруковуванні матеріалів посилання на збірник обов'язкове.

СИСТЕМИ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ**ЛІТЕРАТУРА**

1. Баканов В. —Нові вимоги до систем пожежної сигналізації та оповіщення згідно ДСТУ EN 54-1: 2014. Частина 1. Нормативний дуалізм, ж. Пожежна та техногенна безпека №6, 2016, с. 26.

2. Баканов В. —Про конфлікт у сфері стандартизації (нові вимоги до систем пожежної сигналізації та оповіщення згідно ДСТУ EN 54-1: 2014). Суттєві відмінності, ж. Пожежна та техногенна безпека №7, 2016, с. 26.

3. ДСТУ ISO 7240-1:2007. Системи пожежної сигналізації та оповіщення. Частина 1. Загальні положення, терміни та визначення понять.

4. ДБН В.2.5-56:2014. (із змінами №1) Інженерне обладнання будинків і споруд. Системи протипожежного захисту. — Офіц. Вид. — К. : Укрархбудінформ, 2015. — 132 с.

5. ДСТУ EN 54-1:2014 Системи пожежної сигналізації. Частина 1. Вступ (EN 54-1:2011, IDT).

**ВИКОРИСТАННЯ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ ДЛЯ
ПРОГНОЗУВАННЯ ХІМІЧНОГО ЗАБРУДНЕННЯ ПРИ АВАРІЯХ
НА ПРОМИСЛОВИХ ОБ'ЄКТАХ**

Кислов А.В., Бабінін Д.Р.

Гаврилюк А.Ф., канд. техн. наук

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

При аваріях на хімічно-небезпечних об'єктах застосовуються спеціальні машини радіаційного та хімічного захисту.

Типи СМРХЗ: спеціальна машина радіаційної і хімічної розвідки легкого типу (СМРХР-Л) на базі легкових автомобілів з посиленою базою та колісною формулою 4x4; спеціальна машина радіаційної і хімічної розвідки важкого типу (СМРХР-В) на базі машин (бронетехніки) підвищеної прохідності на колісному або гусеничному шасі; спеціальна машина радіаційного та хімічного захисту важкого типу (СМРХЗ-В) на базі вантажних машин на колісному шасі; спеціальна машина радіаційної і хімічної розвідки та лабораторного контролю (СМРХР-ЛК) на базі вантажно-пасажирських автомобілів (мікроавтобусів) з колісною формулою 4x2, 4x4

В Україні визначено єдиний порядок прогнозування хімічної обстановки. Згідно до цього порядку прогнозування поділяється на довгострокове (оперативне) і аварійне.

Довгострокове прогнозування здійснюється заздалегідь для визначення можливих масштабів забруднення, сил і засобів, які залучатимуться для ліквідації наслідків аварії.

Для довгострокового прогнозування використовуються такі дані: загальна кількість НХР для об'єктів, які розташовані в небезпечних районах, а також в одиничній максимальній технологічній ємкості для інших об'єктів; метеорологічні дані: швидкість вітру в приземному шарі, температура повітря, ступінь вертикальної стійкості повітря, інверсія, середня щільність населення для цієї місцевості; площа зони можливого хімічного забруднення; площа прогнозованої зони хімічного забруднення; ступінь заповнення ємкості (ємностей); заходи щодо захисту населення детальніше плануються на глибину зони можливого хімічного забруднення, яка утворюється протягом перших 4 годин після початку аварії.

Аварійне прогнозування здійснюється під час виникнення аварії за даними розвідки для визначення можливих наслідків аварії і порядку дій в зоні можливого забруднення.

Для аварійного прогнозування використовуються такі дані:

- загальна кількість НХР на момент аварії в ємкості (трубопроводі), на якій виникла аварія;
- характер розливу НХР на підстильній поверхні ("вільно" або "у піддон");
- висота обвалування (піддону); □ реальні метеорологічні умови:
- температура повітря (°C),
- швидкість (м/с),
- напрямок вітру у приземному шарі,
- ступінь вертикальної стійкості повітря (інверсія, конвекція, ізотермія);
- середня щільність населення для місцевості над якою розповсюджується хмара НХР;
- площа зони можливого хімічного забруднення;
- площа прогнозованої зони хімічного забруднення;

Ця методика може бути використана для довгострокового (оперативного) і аварійного прогнозування при аваріях на ХНО на промислових об'єктах, а також для визначення ступеня хімічної небезпеки ХНО і адміністративно-територіальних одиниць.

СИСТЕМИ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ**ЛІТЕРАТУРА**

1. Індивідуальне завдання з оцінки хімічної обстановки на хімічно небезпечних об'єктах / Н.М. Огеєнко. – Д.: Національний гірничий університет, 2013. – 31 с.

2. Наказ України від 27.03.2001 року № 73/82/64/122 „Про затвердження Методики прогнозування наслідків вилливу (викиду) небезпечних хімічних речовин при аваріях на промислових об'єктах і транспорті».

3. Наказ ДСНС України від 22.04.2014 № 184 «НАСТАНОВА про аварійно-рятувальні машини та плавзасоби спеціального призначення ДСНС України»
УДК 614.835

ПОЖЕЖНА НЕБЕЗПЕКА ДЕРЕВООБРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Колісник А.І.

Ференц Н.О., канд. техн. наук, доц.,

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Нагляд за забезпеченням рівня пожежної безпеки в Україні покладений на ДСНС, функціями якої є здійснення профілактичних заходів, спрямованих на запобігання виникнення пожеж та надзвичайних ситуацій, а також на успішне гасіння пожеж та ліквідації надзвичайних ситуацій. Згідно з даними статистики [1], впродовж минулого року в середньому щодня виникало 262 пожежі, на яких гинуло 5 і отримувало травми 4 людей, вогнем знищувалось або пошкоджувалось 70 будівель і споруд та 13 одиниць транспортних засобів, а щоденні матеріальні втрати від пожеж становили близько 29,1 млн грн.

Особливої уваги в наш час заслуговує деревообробна промисловість. Адже в цехах деревообробних підприємств процес горіння може протікати з великою інтенсивністю через наявність горючої сировини, а також різноманітних небезпечних технологічних процесів.

Мета роботи – аналіз пожежної безпеки деревообробного підприємства (на прикладі вінницького ТОВ «Барлінек Інвест»). Дане підприємство спеціалізується на виробництві паркетної дошки і плінтусів з різних порід дерева, а також біопалива (деревних пеллет і брикетів для камінів). Увечері 30 січня 2019 року в вінницькому ТОВ «Барлінек Інвест» виникла пожежа, яка